

ม.มหาสารคาม อนุรักษ์ควายไทย ควายไถนายังมีให้เห็น

ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีเกษตรกรรมเฉลิมพระเกียรติฯ (ฟาร์ม มหาวิทยาลัยมหาสารคาม) ได้จัดโครงการอนุรักษ์ควายไทย ฟาร์ม มมส เทิดไถ้องค์ราชินี ขึ้น โดย รศ.ดร.ศุภชัย สมป์ปิโต อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ได้นำผู้บริหารมหาวิทยาลัย หัวหน้าส่วนราชการ บุคลากร นิสิต ประชาชนชาวบ้าน ตลอดจนคณะครู อาจารย์และนักเรียนจากโรงเรียนนาสีนวน อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม เข้าร่วมกิจกรรมในครั้งนี้

ก่อนการไถนา ได้มอบคันไถให้กับ คุณพ่อ ประสาท ขานบุตร (พ่อใหญ่แดง) ชาวบ้าน บ้านโพธิ์มี ตำบลนาสีนวน อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ซึ่งยังคงทำนาแบบดั้งเดิมที่ เหลือเพียงรายเดียวในเขตพื้นที่ตำบลนาสีนวน ที่ ใช้แรงงานจากควายไทยไถนา นอกจากนี้ยังได้มีการไถนา การคาดแปลงนาด้วยแรงงานควาย และมีการปักดำนาพร้อมกัน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เปิดเผยว่า โครงการอนุรักษ์ควายไทย เป็นหนึ่งในโครงการ 1 หลักสูตร 1 ศิลปวัฒนธรรม ตามนโยบายของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ซึ่งควาย



ไทยเป็นสัตว์คู่บ้านคู่เมืองมาตั้งแต่อดีต มีความผูกพันกับวิถีชีวิตของชาวไทยอย่างลึกซึ้งแน่นแฟ้น ควายไทยเป็นสัตว์ที่ใช้ประโยชน์ได้สารพัด ทนต่อสภาพแวดล้อมของท้องถิ่น ทนต่อโรคและแมลง อย่างไรก็ตามปัจจุบันเทคโนโลยีต่างๆ ได้รุกคืบเข้ามา มีอิทธิพลต่อชีวิตประจำวันของมนุษย์อย่างรวดเร็ว เป็นสาเหตุให้การเลี้ยงและการใช้ประโยชน์จากควาย

ไทยได้เปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัย จากการใช้ประโยชน์ควายเพื่อลากจูงทำนาสู่การใช้เครื่องจักรเข้ามาทดแทน ทำให้ควายไทยถูกลดบทบาทความสำคัญลงเป็นลำดับ คงเหลือเพียงแค่ การเลี้ยงไว้เพื่อการค้ำเก้านั้น ส่งผลให้วัฒนธรรม การเลี้ยงและการใช้งานจากควายไทยแบบ วัฒนธรรมดั้งเดิมแทบจะเลือนหายไปจากพื้นที่



การจัดกิจกรรมดังกล่าว มหาวิทยาลัยมหาสารคามได้เล็งเห็นความสำคัญจึงได้ดำเนินการจัดทำโครงการศูนย์เรียนรู้ศิลปวัฒนธรรมการเลี้ยงและใช้งานจากควายไทยเพื่อการอนุรักษ์ขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อน้อมนำพระราชเสาวนีย์ของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ด้านการอนุรักษ์ควายไทย ทั้งยังเป็นแหล่งสืบทอดศิลปวัฒนธรรมการเลี้ยงและใช้งานจากควายไทยเพื่อการอนุรักษ์อย่างยั่งยืน ตลอดจนเพื่อค้นหาและบันทึกเป็นจดหมายเหตุ องค์ความรู้และศิลปวัฒนธรรมการเลี้ยงและใช้งานจากควายไทยของตำบลนาสีนวน และเป็นการเผยแพร่องค์ความรู้สู่ชุมชนและสาธารณชนต่อไป